

**Fortegnelse over fremmed historisk Litteratur
fra Året 1888**

vedrørende Danmarks Historie.

Ved W. Christensen.

I. Samlinger og Tidsskrifter.

J. Steenstrup. Bulletin historique: Danemark. (Revue historique. 13. année. T. 36. S. 372—88.)

Jahresberichte der Geschichtswissenschaft im Auftrage der Historischen Gesellschaft zu Berlin hrsg. von *J. Hermann* u. *J. Jastrow.* 6. Jahrg. 1883. 7. Jahrg. hrsg. von *J. Jastrow.* 1884. Berlin.

H. K. Schjøth i Christiania behandler Litteraturen fra 1883 om Danmark og Norge i Middelalderen (6. Jahrg. II. 314—22), fra 1884 om Danmark og Norge i Middelalderen (7. Jahrg. II. S. 327—36) og fra 1883—84 om Danmark og Norge i den nyere Tid (7. Jahrg. III. 245—62).

Monumenta Germaniae historica inde ab a. Chr. D usque ad a. MD ed. societatis aperiendis fontibus rerum Germanicarum medii aevi. Scriptorum tomi XV. pars I—II. Hannov. 1887—88. Scriptorum tomus XXVIII. ib. Fol.

I XV omtales på mange Steder Normannerne; XXVIII indeholder Uddrag af engelske Forfattere og berører også Danmark.

Adam's von Bremen Hamburgische Kirchengeschichte. Nach der Ausgabe der Monumenta Germaniae übers. von J. C. M. Laurent. Mit einem Vorwort von J. M. Lappenberg. 2. Aufl. Neu bearb. von W. Wattenbach. Lpz. XV + 262 S. (Die Geschichtschreiber der deutschen Vorzeit in deutscher Bearbeitung. 11. Jahrg. VI.)

Lestorie des Engles solum la translacion maistre Geffrei Gaimar. Ed. by *T. D. Hardy* and *C. T. Martin.* Vol. I. Text. London. LIII + 404 S. (Chronicles and memorials of Great Britain and Ireland during the middle ages. 91, Vol. I.)

Omhandler på mange Steder Normannerne og Danmarks senere Forhold til England.

- Islandske Annaler indtil 1578. Udg. for det norske historiske Kildeskriftfond ved *G. Storm*. Chra. LXXXIV + 667 S.
- Regesta pontificum Romanorum ab condita ecclesia ad a. post Chr. n. MCXCVIII. Ed. *Ph. Jaffé*. Editionem 2. correctam et auctam auspiciis *G. Wattenbach* curaverunt *S. Loewenfeld*, *F. Kaltenbrunner*, *P. Ewald*. Fasc. XIV et XV (ultimus). Lips. Tom. II. S. 601—822 + VIII S. 4°. [1193—98.]
- Regesta Honorii papae III, ex Vaticanis archetypis aliisque fontibus ed. *P. Pressutti*. Vol. I. Romae. CXXIV + 570 S. Fol.
- Urkundenbuch zur Geschichte des Schloszgesessenen Geschlechtes der Grafen und Herren von Wedel. Bearb. u. hrsg. von *H. F. P. von Wedel*. Bd. II. Die Herren von Wedel im Märkischen Lande über der Oder, im Herzogthum Pommern und im Bisthum Camin. 1269—1348. Lpz. 108 + 118 S. 4°.
- Omtaler en Del Diplomer, der vedrøre Danmark, og ved hvis Udstedelse Medlemmer af Familien Wedel have været Vidner; ligeledes findes trykt et Diplom af 27. Maj 1319 angående den forhenværende danske Drost Nicolaus Olafson (jfr. *H. F. P. von Wedel*: Beiträge zur älteren Geschichte der Neumärkischen Ritterschaft. II. Das Land Schivelbein unter der Herrschaft der Herren von Wedel 1319—1384. 1. Abtheil. Lpz. 1887. S. 5—7 og Rettelse).
- Les registres d'Honorius IV. Publ. p. *M. Prou*. Paris. 4°.
Hermed er Værket sluttet.
- Pommersches Urkundenbuch. III. Bd. 1. Abtheil. 1287—1295. Hrsg. vom Königl. Staats-Archiv zu Stettin. Bearb. von *R. Prümers*. Stettin. S. 1—258. 4°.
- Schleswig-Holstein-Lauenburgische Regesten und Urkunden. Hrsg. von *P. Hasse*. 2. Bd. (1250—1300). 6. Lief. (S. 393—476). Hamb. u. Lpz. 4°.
- F. Ehrle*. Ein Bruchstück der Acten des Concils von Vienne. (Archiv f. Literatur- u. Kirchengesch. des Mittelalters, hrsg. von *P. H. Denifle* u. *F. Ehrle*. 4. Bd. S. 361—470.)
Berører på enkelte Steder (således S. 372, 394, 430, 432) Danmark.
- Das älteste Wittschopbuch der Stadt Reval. (1312—1360.) Der gelehrten estnischen Gesellsch. in Dorpat zu ihrem 50-jährigen Jubelfeste dargebracht von der estländ. literär.

- Gesellsch. durch *L. Arbusow*. Reval. XII + 224 S.
(Archiv f. die Gesch. Liv-, Est- u. Curlands. 3. Folge.
1. Bd. Revaler Stadtbücher I.)
- Deutsche Reichstagsakten unter König Ruprecht. 3. Abtheil.
1406—1410. Hrsg. von *J. Weizsäcker*. Gotha. IV +
833 S. 4°. (Deutsche Reichstagsakten. 6. Bd.)
- Svenskt diplomatarium från och med år 1401, utg. af riks-
arkivet genom *C. Silfverstolpe*. 3. D. 2.—3. H. Sthm.
S. 97—292. 4°. [1416—18.]
- Urkunden-Buch der Stadt Lübeck. Hrsg. von dem Vereine f.
Lübeck. Gesch. u. Alterthumskunde. 8. Th. 9.—10. Lief.
Lübeck S. 641—800. 4°. [1449—c. 1450.]
- Hanserecesse von 1431—1476. Bearb. von *G. Frhr. von der
Ropp*. 5. Bd. Lpz. XIII + 647 S. 4°. (O. m. T.:
Hanserecesse. 2. Abtheil. 5. Bd.) [1460—66.]
- Hanserecesse von 1477—1530. Bearb. von *D. Schäfer*. 3. Bd.
Lpz. XII + 590 S. 4°. (O. m. T.: Hanserecesse. 3. Abtheil.
3. Bd.) [1491—97.]
- Leonis X. pontificis maximi regesta coll. et ed. *Jos. Hergen-
roether*. Fasc. V—VI. Friburgi Brig. S. 521—808. 4°.
[1514.]
- Sverges traktater med främmande magter jämte andra dit
hörande handlingar, utg. af *O. S. Rydberg*. 4. D. III, IV.
1561—1571 samt bihang. Sthm. S. 329—604 + VI S.
- Diplomatarium Norvegicum. Udg. af *C. R. Unger* og *H. J.
Huitfeldt-Kaas*. 12. Saml. 2. Halvdel. Chra. S. 417—
918. [1525—c. 1570.]
- Konung Gustaf I:s registratur. Utg. af kongl. riks-archivet
genom *V. Granlund*. XI. 1536—1537. Sthm. 432 + 75
S. (Handlingar rör. Sveriges historia. 1. serien.)
- Letters and papers, foreign and domestic, of the reign of
Henry VIII. Arranged and catalogued by *J. Gairdner*. Vol.
XI. London. XLVII + 719 S. [1536.]
- Dr. *Johannes Bugenhagens* Briefwechsel, gesammelt u. hrsg.
durch *O. Vogt*. Stetin. XX + 636 S. (Baltische Studien.
38. Jahrg. Heft 1—3.)
- Anmeldt af *H. F. Rørdam* i Theologisk Tidsskr. for den danske
Folkekirke 5. Bd. S. 629—32.

Svenska riksdagsakter jämte andra handlingar som höra till statsförfattningens historia under tidehvarfvet 1521—1718. 1. D. II. 1544—1560, utg. af kongl. riksarkivet genom *E. Hildebrand*. Sthm. S. 413—835.

Documents relatifs à l'histoire de Russie. LVII. LIX. 1887. LXI. LXIV. 1888.

LIX (på russisk) omhandler Tiden 1533—60 og omtaler S. 584 Frederik II. LXI (engelske Diplomaters Korrespondance i Årene 1711—19) vedrører Danmark ligesom LXIV, der indeholder franske Diplomaters Korrespondance i Årene 1725—27. LVII (for største Delen på russisk) omhandler Tiden 1764—66 og angår også Danmark.

Historical manuscripts commission. Calendar of the manuscripts of the marquis of Salisbury, preserved at Hatfield house, Hertfordshire. Part II. London. L + 599 S. [1572—82.]

Historical manuscripts commission. 11. report, appendix, part VII. The manuscripts of the duke of Leeds, the Bridgewater trust, Reading corporation, the Inner Temple etc. 383 S. — 12. report, appendix, part I. The manuscripts of the earl Cowper preserved at Melbourne Hall, Derbyshire. Vol. I. VII + 488 S. London.

Det førstnævnte Bind berører på nogle få Steder Danmarks Historie fra det 16. til det 18. Årh.; det sidstnævnte Bind omhandler på mange Steder Christian IV.s Deltagelse i Trediveårskrigen.

Brieven en onuitgegeven stukken van Jonkheer *Arend van Dorp*, uitg. door *J. B. J. N. Ridder de van der Schueren*. 2. D. Utrecht. XV + 597 S. (Werken van het historisch genootschap, gevestigd te Utrecht. Nieuwe serie, nr. 50.)

S. 578 ff., i et Brev af 1594, omtales et Gesandtskab, som den nederlandske Republik havde sendt til Danmark.

Rikskansleren *Axel Oxenstiernas* skrifter och brevvexling. Utg. af kongl. vitterhets- historie- och antiqvitets-akademien. Förre Afdeln. 1. Bd. Historiska och politiska skrifter. XXVIII + 679 S. — Senare Afdeln. 1. Bd. K. Gustaf II Adolfs bref och instruktioner. 915 S. Sthm.

Det første Bind strækker sig fra 1605 til 1653 og er redigeret af Styffe; det andet Bind (1612—32) er redigeret af P. Sondén.

Diplomatarium relationum Gabrielis Bethlen cum Venetorum republica. Budapest 1886. VI + 822 S. [1620—29.]

- G. Irmer.* Die Verhandlungen Schwedens und seiner Verbündeten mit Wallenstein und dem Kaiser von 1631 bis 1634. 1. Th. 1631 u. 1632. Lpz. LXXXVIII + 316 S. (Publicationen aus den K. Preuszischen Staatsarchiven. 35. Bd.)
- Svenska riksrådets protokoll, utg. af kongl. riksarkivet genom *S. Bergh.* V. 1635. Sthm. IX + 444 S. (Handlingar rör. Sveriges historia. 3. serien.)
- Recueil des instructions données aux ambassadeurs et ministres de France depuis les traités de Westphalie jusqu'à la révolution française. Pologne, avec une introduction et des notes p. *L. Farges.* T. I (1648—1729). LXXXII + 344 S. T. II (1729—1794). 371 S. Paris.
- Norske Rigsregistranter, tildeels i Uddrag. Udg. for det norske historiske Kildeskriftfond. 11. Bd. 1. H. 1653—1655; Udg. ved *E. A. Thomle.* Chra. S. 1—320.
- Briefe der Kurfürstin Sophie von Hannover an die Raugräfinnen und Raugrafen zu Pfalz. Hrsg. von *E. Bodemann.* Lpz. XXVI + 355 S. (Publicationen aus den K. Preuszischen Staatsarchiven. 37. Bd.)
- Breve fra Årene 1680—1712, der på flere Steder omtale Danmark og den danske Kongefamilie.
- Kejser Peter den stores Breve og Skrivelser. 1. Bd. (1688—1701.) St. Petersburg 1887. XIX + XXIV + 733 + 31 S. Fol.
- På russisk.
- Sveriges ridderskaps och adels riksdags-protokoll från och med år 1719. 10. D. 1738—1739. II. Sthm. 582 S. + S. 33—56.
- S. 315—17 og 440 angår Carl Frederik af Gottorp; S. 466—67 omhandles en Ansøgning fra den hallandske Almue om friere Sejlad på Danmark.
- Politische Correspondenz Friedrich's des Grossen. 16. Bd. Berlin. 445 S. [Novbr. 1757—April 1758.]
- Politische Correspondenz Karl Friedrichs von Baden. 1783—1806. Bearb. von *B. Erdmannsdörffer.* 1. Bd. (1783—1792). Heidelberg. XI + 518 S.
- Berører et Par Steder Danmarks Historie.
- Historisk Tidsskrift, udg. af den norske historiske Forening. 3. Række. 1. Bd. 1. H. Kra.
- Af Indholdet bemærkes: L. Daae. Den thronhjemske Erkestols Sædesvende og Frimænd. S. 1—27. — L. Daae. Bidrag til

Christian Colbjørnsens Levnetshistorie. S. 45--77. — Gustav Peter Bloms Dagbog under Rigsforsamlingen paa Eidsvold. Udg. af L. Daae. S. 78--112.

Theologisk Tidsskrift for den evangelisk-lutherske Kirke i Norge. Udg. af *C. P. Caspari*, *G. Johnson* og *A. C. Bang*. 3. Række. 2. Bd. Chra.

Af Indholdet bemærkes: L. Dietrichson. Sammenlignende Fortegnelse over Norges Kirkebygninger i Middelalderen og Nutiden. S. 1--51, 273--319, 465--512. — A. T. Bjørnstad. To Provsterets-sager fra Romsdalen. S. 224--48 (fra Årene 1767 og 1770--71). — Om Overgang fra den lutherske til den romersk-katholske Kirke. Betænkning afgiven af 4 ansete Geistlige i den dansk-norske Kirke i det 17. Aarh. Ved J. Belsheim. S. 265--72. — Præster i øvre Telemarken, ældre end 1650. Ved J. L. Qvisling. S. 320--75 (Til-læg af A. E. Eriksen. S. 528--38). — To Ligprædikener fra det 18. Aarh. Ved T. A. Solem og W. F. Koren. S. 382--401. — O. Moe. Vor Højmesse-Gudstjenestes Historie siden Reformationen. S. 402--59. — Biskop Hans Rosings Erklæring mod Hugenotterne, afgiven til Kong Kristian V i 1680. Ved J. Belsheim. S. 460--64. — Maria-Bønner. Udg. af A. C. Bang. S. 539--48.

Tidsskrift for Retsvidenskab, udg. af Bestyrelsen for den Stang'ske Stiftelse i Christiania. 1° Aarg. Chra.

Af Indholdet bemærkes: Tydske Arbejder paa den nordiske Retshistories Omraade i Aarene 1886--87. Anmeldte af E. Hertzberg. S. 136--56. — Dansk juridisk Litteratur 1884--87. Rets-historie. (Ved L. M. B. Aubert.) S. 176--95. Retsvidenskabens Historie. S. 195--201. — L. M. B. Aubert. A. W. Scheel kaldet til Professor i Kristiania. S. 368.

Arkiv for nordisk Filologi, udg. ved *G. Storm*. 4. Bd. Chra.

Af Indholdet bemærkes: F. Jónsson. Leidrjettingar á ýmsum stöðum i Sæmundar-Eddu. S. 26--59. — F. Detter. Bemerkungen zu den Eddaliedern. S. 60--86. — G. Storm. Lidt om Jens Lauritssøn Wolffs „Norrigia illustrata“. S. 95--96. — J. Þorkelsson. Íslensk kappakvæði. II. III. S. 251--83, 370--84 (Digtet af en Is-lænder Þórður Magnússon, der levede c. 1600).

Vidar. Tidsskrift for Videnskab, Literatur og Politik. Redig. af *L. Daae* og *Y. Nielsen*. 1888. Chra.

Af Indholdet bemærkes: L. Daae. Fra Professor Christian Lassens Ungdom. S. 40--60 (S. 58 omtales, hvorledes der 1840 tilbødes Lassen en Professorpost i Kjøbenhavn). — N. Erdmann. B. S. Ingemann och romantiken. S. 181--203. — J. Ræder. Norske Jægerkorps. Foredrag ved Korpsets Hundredaarsfest. S. 204--23. — I. Undset. Nyere forhistorisk Arkæologi. S. 643--69. — Y. Nielsen. Tendensfri Historieskrivning? S. 670--722 (Anmeldelse af: Breve og Optegnelser af P. Motzfeldt).

Nordisk Frimurertidende. Udg. og redig. af *A. J. Lange*. Trykt som Manuskript kun for Brr. 1. Bd. Chra.

Af Indholdet bemærkes: Nogle Oplysninger om Frimureriet i Norge 1749--1887. S. 4--14. — Christian Conrad Danneskjold-

Laurvig. Greve, Admiral i den danske Marine. S. 18—20. — Holberg og La Beaumelle om Frimureriet. S. 89—103. — Professor Niels Treschow. S. 129—34. — E. C. Werlauff. Overensstemmelse mellem Middelalderens Gilder og den nyere Tids Murersamfund. S. 227—35. — Justitsraad Ole Ferdinand Olsen. S. 257—59. — Lidt dansk Frimurerhistorie. Efter trykte Kilder. S. 323—35.

Skilling-Magazin til Udbredelse af almennyttige Kundskaber. 45. Aarg. 81.—82. Bd. Kra.

Af Indholdet bemærkes: A. Hagemann. Ishavsfart fra Hammerfest i forrige Aarhundrede. Nr. 9. — A. Hagemann. Fra Frederik den 4des Tid. Nr. 20 (om Postgangen til Finmarken).

Historisk tidskrift, utg. af svenska historiska föreningen genom *E. Hildebrand*. 8. årg. Sthm.

Af Indholdet bemærkes: M. Weibull. Om „Mémoires de Chanut“. S. 1—28, 131—66 (berører også Dronning Christines Forhold til Ulfeldt og til Danmark). — S. J. Boëthius. Gustaf IV Adolfs förmyndareregering och den franska revolutionen. S. 95—130, 177—230 (Afsnit II angår også Danmark). — A. Hammarskjöld. Bidrag till Livlands historia under Karl XI:s regering. I. Grefve Jakob Johan Hastfer. S. 231—66 (S. 234 ff. omtales Ætten Hastfers Forhold til Danmark i den Tid, Estland var dansk; S. 239 ff. omtales J. J. Hastfers Deltagelse i den skånske Krig, især i Slaget ved Lund). — En berättelse om Erik XIV:s besvärliga regemente. S. 267—74 (S. 272 omhandler Danmark). — Henrik Hölterlings observationer i Sverige. S. 289—312 (fra Årene 1716—17). — L. Berger. Den svenske guvernören Printzenskölds mord och upproret på Bornholm 1658. S. 313—40.

Meddelanden från svenska riksarkivet, utg. af *C. T. Odhner*. XII. Sthm.

Af Indholdet bemærkes: E. W. Bergmann. Register öfver rådslag i konung Carl XI:s tid 1660—1688. S. 167—82. — E. W. Bergmann. Förteckning öfver rikskansleren grefve M. G. De la Gardies i riksarkivet befintliga brevexling och öfriga handlingar. S. 183—236.

Svenska fornminnesföreningens tidskrift. 7. Bd. 1. H. Sthm.

Af Indholdet bemærkes: E. Brate. Runskriftens uppkomst och utveckling i Norden enligt senaste undersökningar. S. 50—61. — E. Brate. En gotländsk dopfunt i en kyrka på Bornholm. S. 62—67 (Anmeldelser af Prof. Wimmers Skrifter henholdsvis om „Die Runenschrift“ og „Døbefonten i Akirkeby kirke“).

Runa. Minnesblad från nordiska museet 1888. Utg. af *A. Hazelius*. Sthm. 69 S. 4°.

Indeholder bl. a. K. Varburg: Rasmus Rask och Sverge, og en Skildring af Vieselgren af de Gjenvordigheder, den danske Herold havde, da han 1611 skulde overbringe et Fejdebrev til Carl IX.

Sammlaren. Tidskrift utg. af svenska literatursällskapets arbetsutskott. 9. årg. Upsala.

Af Indholdet bemærkes: H. Schück. Några småskrifter af Olaus Petri. S. 5—26 (S. 17 nogle annalistiske Optegnelser om Christiern II.s Forhold til Sverige; jfr. S. 23). — E. Lewenhaupt. Bref från Leopold till J. Axelsson Lindblom. 1774—1815. S. 27—70 (S. 63, i et Brev af 14. Marts 1808, et Par Notitser om Danmark). — G. Frunck. Atterbom och Geijer efter „affallet“. S. 71—86 (S. 84—85 omtales et påtænkt Studentermøde i Kjøbenhavn 1844). — H. Wieselgren. Reconditi Labores. Otryckta böcker af svenska författare från 15- och 16-hundratalet. S. 99—114 (S. 108 omtales Afskrifter af to Privilegier for Øsel, nemlig Kong Abels af 1251 og Christiern I.s af 1458).

Nordisk tidskrift för vetenskap, konst och industri, utg. af Letterstedtska föreningen. Ny följd. 1. årg. Sthm.

Af Indholdet bemærkes: C. Holmberg, född Bååth. Gustaf Lorenz Sommelius (Beppo). S. 525—42 (den svenske frivillige, der blev dødelig såret 5. Juni 1848). — A. D. Jørgensen. Den danske bondes stavsbånd. S. 591—98.

Ur dagens krönika. Månadskrift för skönliteratur, teater och politik, utg. af *A. Ahnfelt*. 8. årg. Sthm.

Af Indholdet bemærkes: Vittra och politiska stjernskott från de dödas rike. S. 1—40 (Brevet S. 29 ff., fra 1846, angår Danmark). — F. Cronhamn. På konstens tinnar. Några drag från Jenny Linds triumftåg i utlandet. (Ur samtida anteckningar.) S. 73—93 (S. 79 ff. omtales Jenny Linds Ophold i Danmark).

Bidrag till kännedom om Göteborgs och Bohusläns fornminnen och historia, utg. på föranstaltande af länets fornminnesförening. 4. Bd. 1.—4. H. Göteborg 1887—88.

Af Indholdet bemærkes: W. Berg. II. Göteborg mot slutet af den stora ofreden. S. 1—208. — G. Björlin. Krigsrörelserna i Bohuslän 1788. S. 209—95.

Zeitschrift der Gesellschaft für Schleswig-Holstein-Lauenburgische Geschichte. 18. Bd. Kiel.

Af Indholdet bemærkes: K. Jansen. Die Erinnerungen des Herzogs Ernst II. v. Coburg-Gotha aus Schleswig-Holstein 1848—51 auf Grundlage theils bekannter, theils bisher nicht veröffentlichter Zeugnisse geprüft. S. 1—97. — A. Wolff. Flensburg im J. 1713. S. 99—130. — F. Bertheau. Heinrich Ranzau als Humanist. S. 131—96. — Detlefsen. Aus den Chroniken der Holsteinischen Elbmarschen. (1. Errichtung und Einziehung der Reichsgrafschaft Ranzau. Mit Anhang. Hieronymus Saucke's handschriftlicher Nachlasz.) S. 197—265. — Lieboldt. Des Herzogs August von Norburg-Plön Kommissionsbericht an den Kaiser Leopold I in Betreff der Gewinnung des Kurfürsten Friedrich Wilhelm von Brandenburg zur Stellung von Hülfsstruppen wider die Türken. S. 267—81. — Kleine Mittheilungen. C. E. Carstens. Zusatz und Berichtigung zu „Die geistlichen Liederdichter Schleswig-Holsteins“. S. 285.

Archiv des Vereins für die Geschichte des Herzogthums Lauenburg. 2. Bd. Heft 2. Mölln i Lbg.

Af Indholdet bemærkes: L. Hellwig. Die Ansveruslegende. S. 75—105 (om Sønderjyden Ansverus, der stenedes af Slaverne 1066). — L. Hellwig. Das Ansveruskreuz bei Ratzeburg. S. 112—28.

Preussische Jahrbücher. Hrsg. von *H. von Treitschke* u. *H. Delbrück*. 61.—62. Bd. Berlin.

Af Indholdet bemærkes i 61. Bd.: W. Lang. Julius Hölder. Vier Jahrzehnte württembergischer Politik. S. 213—43 (S. 223 ff. behandles Forholdet til Danmark 1864); — i 62. Bd.: J. Mähly. Der Ursprung der Tell-Sage. S. 280—95 (kommer også ind på Fortællingen om Palnatoke). — Batsch. Prinz Adalbert und die Anfänge unserer Flotte. S. 297—338 (omhandler også Krigen mod Danmark 1848 og 1864).

Hansische Geschichtsblätter. Hrsg. vom Verein für hansische Geschichte. Jahrg. 1886. Lpz.

Af Indholdet bemærkes: G. Frhr. von der Ropp. Die Hanse und die deutschen Stände vornehmlich im 15. Jahrh. S. 31—48. — W. v. Bippen. Die bremischen Bürgermeister Heinrich und Johann Zobel. S. 49—76 (J. Zobel påtog sig Gesandtskabsrejser for Christian IV under Trediveårskrigen). — Zur Eroberung Gotlands durch den deutschen Orden. Mitgetheilt von H. Grotefend. S. 161—63.

Zeitschrift des Vereins für hamburgische Geschichte. Neue Folge. 5. Bandes 2. Heft. Hamb.

Af Indholdet bemærkes: H. Erdmann. Actenstücke zum Dänen-Ueberfall Hamburgs am 19. Aug. 1686. S. 208—22. — J. Lieboldt. Auszüge aus Actenstücken des Königl. Geheimen Staats-Archivs zu Berlin, betreffend die kriegerischen und politischen Vorgänge in und um Hamburg vom 19./29. Aug. bis Ausgang Octbr. 1686. S. 223—66. — W. Sillem. Studenten aus Hamburg und den Nachbargebieten, in Erfurt von 1492—1636, in Wittenberg von 1502—1560. S. 267—342 (indeholder også Navne på studerende fra Hertugdømmerne).

Mittheilungen des Vereins für Hamburgische Geschichte. 10. Jahrg. 1887. Hamb.

Af Indholdet bemærkes: J. Biernatzki. Ein Gutachten des Hamburger Tischleramts, 1633. S. 70—72 (angående en flensborgsk Billedskærer Klaus Gabriel). — J. Biernatzki. Ein Glockengieszerbrief. 1596. S. 78—80 (angående en Klokke til Hospitalet i Flensborg). — Detlefsen. Holsteinische Berichte über das Hamburgisch-Dänische Seetreffen von 1630. S. 94—96. — J. Biernatzki. Ein Hamburger Bildhauer. 1691—1698. S. 132—33 (hans Navn var Rölcken eller Köhlke; en kostbar Ramme af ham findes i Tønnings Kirke, og måske ere Alabastarbejderne på Altret i Glückstadt også af ham). — J. Biernatzki. Beitrag Hamburgs zur Wiederaufbauung des abgebrannten Rathhauses in Sonderburg. S. 156—57 (en Skrivelse af 1611). — C. Walter. Schalhus und Schalдор. S. 157—59 (afleder det i Hamburg i 14. Årh. forekommende Ord Schalhus af

det oldnordiske skálhus). — C. Walther. Wallfisch-Bein als Hauschild. S. 160 (Wallfisch-Bein som Navn paa et Hus i Altona Ar 1700). — C. Walther. Janibal. S. 160 (en Kieler, der 1662 disputerede i Leipzig).

Jahrbücher des Vereins für meklenburgische Geschichte und Alterthumskunde. 53. Jahrg., hrsg. von *H. Grotefend*. Schwerin.

Af Indholdet bemærkes: C. Beyer. Geschichte der Stadt Lage. S. 1—130 (S. 3 omtales Byens Stilling i den skånske Krig). — W. v. Schultz. Meklenburg und der 7jährige Krieg. S. 205—316 (S. 287 ff.: Die diplomatischen Verhandlungen mit Dänemark). — Wunderlich. Der Münzfund von Damm, D.-A. Dargun 1881. S. 317—38 (S. 318—23 beskrives danske Mønter fra 16. og 17. Arh.).

Neues Archiv für Sächsische Geschichte und Alterthumskunde. Hrsg. von *H. Ermisch*. 9. Bd. Dresden.

Af Indholdet bemærkes: L. Schwabe. Heirathspläne König Erichs XIV. von Schweden. S. 38—58. — Th. Distel. Spruch der Schöppen auf dem Berge vor dem Rolande zu Halle (1576). S. 153—54 (Dom over en Mand, der havde bagvasket den 1571 afdøde danske Enkedronning Dorothea). — A. Gaedeke. Die Eroberung Nordböhmens und die Besetzung Prags durch die Sachsen im J. 1631. S. 232—70 (strejfer et Par Steder Danmarks Historie).

Zeitschrift für deutsches alterthum und deutsche litteratur. Hrsg. von *E. Steinmeyer*. 32. bd. Der neuen folge 20. bd. Berlin.

Af Indholdet bemærkes: H. Zimmer. Keltische beiträge. I. S. 196—334 (omhandler bl. a. den nordiske Indflydelse på irske Sagn; jfr. Berichtigungen und nachträge S. 462—71). — F. Detter. Der mythus von Hölgi, Þórgerðr und Irpa. S. 394—402. — R. M. Meyer. Die anordnung der eddischen heldenlieder. S. 402—7. — F. Detter. Der finnenkönig Gusi. S. 449—54 (omhandler nordiske Sagn).

Beiträge zur geschichte der deutschen sprache und literatur, hrsg. von *H. Paul* u. *W. Braune*. 13. bd. Halle a/S.

Af Indholdet bemærkes: L. Beer. Der stoff des spielmannsgedichtes Orendel. S. 1—120 (vedrører dansk Mythologi og Sagnhistorie). — S. Bugge. Der gott Bragi in den norrönen Gedichten. S. 187—201.

Jahrbuch des Vereins für niederdeutsche Sprachforschung. Jahrg. 1887. XIII. Norden u. Lpz.

Af Indholdet bemærkes: J. Bolte. Laurembergs handschriftlicher Nachlass. S. 42—54. — J. Bolte. Das Liederbuch des Petrus Fabricius. (Mit einer Musikbeilage am Schlusse des Bandes.) S. 55—68 (P. Fabricius var født 1587 i Tønder og Præst i Sønderjylland, han døde 1651).

Vierteljahrsschrift für Litteraturgeschichte. Unter Mitwirkung von *E. Schmidt* u. *B. Suphan* hrsg. von *B. Seuffert*. 1. Bd. Weimar.

Af Indholdet bemærkes: *J. Bolte*. Die streitenden Liebhaber, eine Gesangsposse aus dem 17. Jahrhundert. S. 111—16 (i et Håndskrift på det kgl. Bibliothek, skrevet af *P. Fabricius* fra Tønder). — *O. Walzel*. Beiträge zur Kenntniss Johann Elias Schlegels. S. 212—25.

The academy. A weekly review of literature, science and art. Vol. XXXIII—XXXIV. London.

Af Indholdet bemærkes i XXXIII: *W. Rye*. Danish place-names around London. S. 116—17, 241—42. — *W. H. Stevenson*. Danish place-names around London. S. 189—90 — XXXIV: *Jon Arna-son*. S. 204 (Nekrolog).

De Navorscher. 37.—38. jaarg. Nieuwe serie, 20.—21. jaarg. Amsterdam 1887 og Nijmegen 1888.

Af Indholdet bemærkes i 37. jaarg.: *J. Dirks*. Penningkundig Repertorium. Mededeelingen (nævner S. 94—95 nogle Medailler angående Krigen mellem Danmark og Holsten-Gottorp År 1700 og S. 595 en Medaille angående de danske Hjalpetroppers Deltagelse i Felttoget 1704 i den spanske Arvefølgekrig). — *V. Jj.* Overdracht van het Bisdom van Lubek of Eutin op den Hertog en Administrateur van Holstein. S. 215—16 (et Dokument fra 1706). — 38. jaarg.: *J. A.: von Putbus*. S. 200—1. — *J. Winkler*. Putbus. S. 344 (Notitser om Navnets Oprindelse).

II. Afhandlinger og særskilt udgivne Skrifter.

K. Penka. Die Herkunft der Arier. Neue Beiträge zur historischen Anthropologie der europäischen Völker. Wien u. Teschen 1886. XIV + 182 S.

Erklærer Skandinavien for Ariernes oprindelige Hjemstavn.

K. Penka. Ueber die Zeit des ersten Auftretens der Buche in Nord-Europa und die Frage nach der Heimath der Arier. Separatabdruck aus „Globus, Illustrierte Zeitschrift für Länder- und Völkerkunde“. Bd. 53, Nr. 13. Uden Sted og År. 6 S. 4°.

F. Sander. Guldhornen från Gallehus i Slesvig. Nordens yppersta fornfynd upptäckta och åter förlorade. En myth-historisk och arkeologisk undersökning. Med afbildningar i träsnitt. Sthm. 98 S.

R. v. Liliencron. Der Runenstein von Gottorp. König Sigtrygg's Stein im schleswig-holsteinischen Museum vaterlän-

discher Alterthümer zu Kiel. Mit einem Anhang von H. Handmann. Kiel. 32 S.

En nylig funden Sten, der nævner en i Gorm den gamles Historie omtalt Kong Gnupa.

A. Lorange. Storhaugen paa Karmøen. Nyt Skibsfund fra Vikingetiden. (Bergens Museums Aarsberetning f. 1887. Bergen. 16 S.)

Antager et Skib, der er fundet på Karmøen, for at være et af de Skibe, hvormed Erik Blodøxes Sønner fra Danmark førte Krig mod Kong Håkon i Norge.

B. ten Brink. Beowulf. Untersuchungen. Strassburg, London. VIII + 247 S. (Quellen u. Forschungen zur Sprach- u. Culturgesch. der german. Völker. LXII.)

G. Sarrazin. Beowulf-Studien. Ein Beitrag zur Geschichte altgermanischer Sage und Dichtung. Berlin. VII + 220 S.

Eddalieder. Altnordische gedichte mythologischen und heroischen inhalts, hrsg. von *F. Jónsson*. I. Gedichte mythologischen inhalts. Halle a. S. XIV + 138 S. (Altnordische textbibliothek. Hrsg. von E. Mogk. No. 2.)

Die Lieder der Edda. Hrsg. u. erklärt von *B. Sijmons*. 1. Bd.: Text. 1. Hälfte: Götterlieder. Halle a. S. XVI + 222 S. (Germanistische Handbibliothek. VII. Die Lieder der Edda. Hrsg. von B. Sijmons u. H. Gering.)

B. Sijmons. Bijdrage tot de dagteekening der Eddaliedereren. (Verslagen en mededeelingen der kon. akademie van wetenschappen. Afdel. letterkunde. 3. reeks. 4. d. Amsterdam 1887. S. 220—42.)

W. Ranisch. Zur Kritik und Metrik der Hampsímál. Berlin. 81 S.

A. Baumgartner. Das altnordische Sonnenlied. (Sólarljóð.) Ein christlicher Gesang der Edda. (Stimmen aus Maria-Laach. Katholische Blätter. Jahrg. 1888. 4. H.)

J. Hoffory. Der germanische Himmelsgott. (Ein Beitrag zur Geographie und Geschichte der deutschen Götterwelt.) (Nachrichten von der Königl. Gesellsch. der Wissensch. u. der Georg-Augusts-Universität zu Göttingen. 1888. S. 426—43.)

J. Hoffory. Hónir, og *J. Hoffory.* Über den Schlusz der Völuspá. (Göttingische gelehrte Anzeigen. 1888. 1. Bd. S. 161—87.)

De to Afhandlinger høre til en Anmeldelse af Vigfussons og York Powells Corpus poëticum boreale.

E. H. Meyer. Indogermanische Mythen. II. Achilleis. Berlin 1887. VIII + 410 S.

Påviser Paralleler til nordiske Gude- og Heltesagn.

W. Golther. Die Wielandsage und die Wanderung der fränkischen Heldensage. (Germania. Vierteljahrsschr. f. deutsche Alterthumskunde. 33. Jahrg. S. 449—80.)

Völsunga saga: the story of the Volsungs and Niblungs, with certain songs from the elder Edda. Ed., with introduction and notes, by *H. Halliday Sparling*. Translated from the Icelandic by *E. Magnússon* and *W. Morris*. London. LII + 276 S.

G. A. B. Schierenberg. Die Gnitahede. Wo liegt sie? und welches sind die Dörfer Horus und Kiliandr? (Zeitschr. f. väterländ. Gesch. u. Alterthumskunde. 46. Bd. Münster. 2. Abtheil. S. 123—31.)

Undersøger, hvor Sigurd dræbte Fafnir.

R. Heinzel. Ueber die Hervararsaga. (Sitzungsberichte der philosoph.-histor. Classe der kaiserl. Akad. der Wissensch. 114. Bd. Wien 1887. S. 417—519.)

W. Calaminus. Zur Kritik und Erklärung der altnordischen Frithjofssage. Jena 1887. 77 S.

Från vikingatiden. Ny följd. Fornnordiska sagor i svensk bearbetning af *A. U. Bååth*. Sthm. 192 S.

Indeholder Oversættelser af Jómsvikingasaga og af Hervarar saga ok Heiðreks konungs.

C. Möller. Geschichte Schleswig-Holsteins. Von der ältesten Zeit bis auf die Gegenwart. Dem deutschen Volke erzählt. Neue Ausg. mit Anmerkungen von *C. Godt*. 1. Bd. Einleitung. Die Schauenburger bis zum Jahre 1460. IV + 265 S. 2. Bd. Die Oldenburger. 1460 bis 1848. 354 S. Altona.

C. Godt. Geschichte Schleswig-Holsteins von der Erhebung bis zur Gegenwart (1848—1888). Altona. XII + 272 S. (O. m. T.: *C. Möller* u. *C. Godt*. Geschichte Schleswig-Holsteins. Von der ältesten Zeit bis auf die Gegenwart. 3. Abtheil.)

- R. Chalybaeus.* Geschichte Ditmarschens bis zur Eroberung des Landes im Jahre 1559. Mit einer Karte. Kiel u. Lpz. XII + 329 S.
- O. A. Øverland.* Illustreret Norges Historie. 1.—3. Bd. Kra. 1885—88.
Går til 1397.
- H. Bening.* Welches Volk hat mit den Sachsen Britannien erobert und diesem den Namen England gegeben? (Zeitschr. des histor. Vereins f. Niedersachsen. Jahrg. 1888. S. 1—19.)
- S. Abel.* Jahrbücher des Fränkischen Reiches unter Karl dem Groszen. Bd. I: 768—788. 2. Aufl. bearb. von *B. Simson.* Lpz. XVI + 698 S. (Jahrbücher der Deutschen Geschichte.)
- E. Dümmler.* Geschichte des Ostfränkischen Reiches. 2. Aufl. 3. Bd. Die letzten Karolinger. Konrad I. Lpz. X + 722 S. (Jahrbücher der Deutschen Geschichte.) [876—918.]
- J. C. Atkinson.* Derivation of place-names. (The archæological review. Vol. I. S. 430—34.)
Om danske Stednavne i England. Jfr. The archæological review II. S. 104—7 og 199.
- W. Michael.* Die Formen des unmittelbaren Verkehrs zwischen den deutschen Kaisern und souveränen Fürsten, vornehmlich im 10., 11. und 12. Jahrhundert. Hamb. u. Lpz. VII + 156 S.
Jfr. Hist. Tidsskr. 6. R. I. 775.
- A. Böhm.* Vicelin. Ein Beitrag zur Kritik Helmolds und der älteren Urkunden von Neumünster und Segeberg. Mit Beilagen: Zur Chronologie Helmolds und über Spuren einer verlorenen zeitgenössischen Aufzeichnung über die holsteinische Geschichte des 12. Jahrhunderts. Wismar 1887. 103 S.
- W. v. Giesebrecht.* Geschichte der deutschen Kaiserzeit. 5. Bd. 2. Abtheil. Friedrichs I. Kämpfe gegen Alexander III., den Lombardenbund und Heinrich den Löwen. Lpz. S. 447—979 + VI S.
- W. Wiesener.* Die Gründung des Bistums von Pommern und die Verlegung des Bischofssitzes von Wollin nach Cammin. (Zeitschr. f. Kirchengesch. 10. Bd. S. 1—53.)
S. 32 ff. angår Danmark under Valdemar I.

- R. Davidsohn.* Philipp II. August von Frankreich und Ingeborg. Stuttgart. 6 + 337 S.
- O. Holder-Egger.* Zur Textkritik des Saxo und Sueno Aggeson. (Neues Archiv der Gesellsch. f. ältere deutsche Geschichtskunde. 14. Bd. S. 135—62.)
- Die Gedichte *Reinmar's von Zweter.* Hrsg. von *G. Roethe.* Mit einer Notenbeilage. Lpz. 1887. VIII + 643 S.
Omtaler S. 63—65 Reinmars Digt om Erik Plovpenning; det er aftrykt S. 485 og skriver sig fra c. 1239—40, da en Del af de tyske Fyrster vilde have en af Valdemar Sejrs Sønner til Modkonge mod Frederik II.
- A. Åkerblom.* Sveriges förhållande till Norge under medeltidsunionen (från 1389). Akad. afhandl. Lund. 91 S.
- K. V. V. Key-Åberg.* Om konunga- och tronföljareval ur svensk historisk och statsrätlig synpunkt. Akad. afhandl. Upsala. 129 S.
S. 33—51 omhandles Unionstiden.
- B. Gebhardt.* Matthias Döring der Minorit. (Historische Zeitschr. Hrsg. von H. von Sybel. 59. Bd. Neue Folge 23. Bd. S. 248—94.)
Döring sendtes 1433 til Kong Erik af Pommern for at indbyde ham og hans Gejstlighed til Deltagelse i Baselerconciliet; han skrev en Krønike for Tiden 1420—64, hvori han også kommer ind på Danmarks Kampe med Hansesæderne.
- S. Stoy.* Erste Bündnisbestrebungen evangelischer Stände. (Zeitschr. des Vereins f. thüring. Gesch. u. Altertumskunde. Neue Folge. 6. Bd. S. 3—270.)
S. 69—70 (jfr. 227) omtales Frederik I.s Stilling til de tyske Protestanter i Året 1526.
- G. Wolf.* Zur Geschichte der deutschen Protestanten 1555—1559. Nebst einem Anhang von archivalischen Beilagen. Berlin. XI + 473 S.
- L. G. T. Tidander.* Kriget mellan Sverige och Ryssland åren 1555—1557. Vesterås. 47 S.
S. 41 omtales et svensk Gesandtskab, der 1556 sendtes til Danmark for at bede om Hjælp mod Rusland.
- L. G. T. Tidander.* Studier öfver slaget vid Axtorna den 20 oktbr. 1565. Halmstad. 22 S.
- (*I. N. Stscherbatschew.*) Kersthen Rodt, Iwan IV.s Korsar. Moskva. 10 S.
På russisk. Udsnit af et russisk Tidsskrift.

(*I. N. Stscherbatschew.*) To Gesandtskaber på Iwan IV Wasiljewitsch's Tid.

En russisk Afhandling i Tidsskriftet Russkij Wjestnik T. CXC S. 88—175. Omhandler et russisk Gesandtskab til Danmark 1562—63 og Jacob Ulfeldts Gesandtskab til Rusland 1578.

Báthory István lengyel királylyá választása. 1574—1576. A. m. tud. akadémiá történelmi bizottsága megbízásából. Irta *Szádeczky Lajos*. Budapest 1887. VI + 454 + XLI S.

Omhandler Stephan Bathorys Valg til Konge i Polen og berører på nogle Steder Danmark.

Otto Graf zu Solms-Rödelheim. Friedrich Graf zu Solms-Laubach, erster regierender Graf zu Rödelheim (1574—1635). 1. Bd. Berlin. V + 517 S.

Går til 1616.

N. F. Lilliestråle. Riksdagarna 1609 och 1610. Några bidrag till Karl IX:s historia uuder sista åren af hans regering. Nyköping. 80 S. 4°. (Skoleprogram fra Nyköping.)

Israel Hoppe's Burggrafen zu Elbing Geschichte des ersten schwedisch-polnischen Krieges in Preussen nebst Anhang. Hrsg. von *M. Toeppen*. Lpz. 1887. (Die preussischen Geschichtschreiber des 16. und 17. Jahrhunderts. Bd. V.) 785 S.

Forfatteren, der var født 1601, havde 1621 og 1622 rejst i Danmark. Værket omhandler Tiden 1626—36.

G. Fagniez. Le Père Joseph et Richelieu. La préparation de la rupture ouverte avec la maison d'Autriche nov. 1632—mai 1635. Suite. (Revue historique. 13. année. T. 37. S. 276—314.)

Berører Danmark S. 285 og 293.

A. Brückner. Russische Diplomaten im 17. Jahrhundert. (Russische Revue. 38. Bd. S. 33—72.)

Omtaler Danmark S. 46 og 50.

A. F. Pribram. Zur Wahl Leopold I. 1654—1658. (Archiv f. österreich. Gesch. 73. Bd. S. 79—222.)

S. 169—70 vedrører Danmark.

F. Hirsch. Der österreichische Diplomat Franz v. Lisola und seine Thätigkeit während des nordischen Krieges in den Jahren 1655—1660. (Historische Zeitschr. Hrsg. von H. von Sybel. 60. Bd. Neue Folge 24. Bd. S. 468—98.)

J. Jungfer. Die schwedischen und brandenburgischen Kriegsdienste Landgraf Friedrichs von Homburg. Berlin. 22 S. 4°. (Wissenschaftl. Beilage zum Programm des Friedrichs-Gymnasiums zu Berlin. Ostern 1888.)

Ein Schreiben des Groszen Kurfürsten an seine Nichte, die Königin Charlotte Amalie von Dänemark (Maj 1671). (Historische Zeitschr. Hrsg. von H. von Sybel. 59. Bd. Neue Folge 23. Bd. S. 517—20.)

B. Auerbach. La diplomatie française et la cour de Saxe (1648—1680). Paris. XXIV + 491 S.

15. Kapitel omhandler Danmarks Fredsunderhandling 1679 med Sverige og Frankrig.

A. Waddington. L'acquisition de la couronne royale de Prusse par les Hohenzollern. Paris. XV + 450 S.

Omhandler ogsaa Brandenburg-Preussens Forhold til Danmark (således S. 261—64, 374—75, 445—46).

Feldzüge des Prinzen Eugen von Savoyen. Hrsg. von der Abtheil. f. Kriegsgesch. des k. k. Kriegs-Archivs. 12. Bd. Wien 1887. (O. m. T.: Spanischer Successions-Krieg. Feldzug 1710. Bearb. von *C. Freiherrn v. Hipssich.* 2. Serie. 3. Bd.) XVIII + 631 + 465 S. — 13. Bd. ib. 1887. (O. m. T.: Spanischer Successions-Krieg. Feldzug 1711. Bearb. von *F. Freiherrn Mühlwerth-Gärtner.* 2. Serie. 4. Bd.) IX + 550 + 168 S.

Omhandler ogsaa de danske Hjælpetropper.

G. E. Axelson. Bidrag till kändedommen om Sveriges tillstånd på Karl XII:s tid. Visby. X + 380 S.

Omtaler hist og her de umiddelbare Følger af Krigen med Danmark, såsom den Skade, dansk-norske Tropper gjorde ved Indfald i Sverige, Indkvartering af svenske Tropper i Grænselandskaberne og Kaperiet.

W. Berg. Samlingar till Göteborgs historia. II. 2. uppl. 2.—3. h. Göteborg. S. 113—343.

Hermed er Bindet sluttet. Dets to sidste Hæfter indeholde, foruden Slutningen af: Göteborg vid början af 1700-talet (jfr. Hist. Tidsskr. 6. R. I. 228 og 778), et Optryk af Forf.'s Afhandling: Göteborg mot slutet af den stora ofreden, der har været trykt i Bidrag till kändedom om Göteborgs och Bohusläns fornminnen och historia IV (jfr. ovfr. S. 194).

A. Ballantyne. Lord Carteret, a political biography. 1690—1763. London 1887.

Indeholder i Følge The Edinburgh review 167. Bd. S. 247 interessante, før utrykte Aktstykker fra Carterets Mission i Norden i Slutningen af den store nordiske Krig.

J. R. Danielson. Die nordische Frage in den Jahren 1746—1751. Mit einer Darstellung russisch-schwedisch-finnischer Beziehungen 1740—1743. Helsingfors. 455 + 215 S.

F. Arnheim. Die Memoiren der Königin von Schweden, Ulrike Luise, Schwester Friedrichs des Grossen. Ein quellenkritischer Beitrag zur Geschichte Schwedens im 18. Jahrhundert. Halle a. S. (O. m. T.: Hallesche Abhandlungen zur neueren Geschichte, hrsg. von G. Droysen, Heft 22.) 142 S.

S. 25—31: Der Verlobungsplan für den Erbprinzen Gustaf. — De første 31 S. foreligge også som Inauguraldissertation fra Halle-Wittenberg. Halle a. S. 1887.

É. de Barthélemy. Le traité de Paris entre la France et l'Angleterre (1763). (Revue des questions historiques. 22. année. T. 43. S. 420—88.)

S. 431—32, 435—36 omhandler Danmark.

A. Brissman. Sveriges inre styrelse under Gustaf IV Adolfs förmyndareregering. Akad. afhandl. Jönköping. 178 S.

S. 97 ff. omhandles Sveriges Forhold til Danmark og Neutralitetsforbundet af 1794.

H. Larsson. Sveriges deltagande i den väpnade neutraliteten 1800—1801. Efter akter i Stockholm och Köpenhamn. Akad. afhandl. Lund. 140 S.

The century. Novbr. 1888.

I det nævnte Hefte af dette amerikanske Tidsskrift indeholdes i Følge Berl. Tid. 20. Decbr. 1888 en Del før utrykte Breve fra Nelson, af hvilke nogle angå Englændernes Tog til Danmark 1801.

A. Fournier. Napoleon I. Eine Biographie. 2. Bd. Napoleons Kampf um die Weltherrschaft. Lpz. X + 255 S. (Das Wissen der Gegenwart. Deutsche Universalbibliothek f. Gebildete. 67 Bd.)

De hemmelige Artikler i Freden i Tilsit findes her for første Gang trykte, jfr. Historisk Arkiv, Ny Række, XX. S. 121—24.

S. Lane-Poole. The life of the right honourable Stratford Canning, viscount Stratford de Redcliffe. From his memoirs and private and official papers. Vol. I. London. XXIX + 519 S.

S. 30—34 omtales Stratford Cannings Ophold i Kjøbenhavn i Efteråret 1807.

- A. Blomberg.* Marskalk Bernadotte. Skildringer ur hans lif och hans tid (1763—1810). Sthm. 451 S.
 Sidste Kapitel omhandler Bernadottes Forhold til Danmark 1807—8.
- Y. Nielsen.* Grev Herman Wedel Jarlsberg og hans samtid 1779—1840. 4. H. Kra. S. 481—625.
- Claus Pavels's* Dagbøger for Aarene 1812—1813. Udg. for den norske historiske Forening af *L. Daae*. 1. H. Kra. 160 S.
- (*L. H. Tingsten.*) Krigsrörelserna vid nedre Elbe under 1813 års krig från vapenstilleståndets utgång till slutet af november. Med två kartor. (Meddelanden från kongl. krigsarkivet, utg. af generalstabens krigshistor. afdelning. II. Sthm. 1887. 67 S.)
- P. Motzfeldt.* Breve og Optegnelser, udg. af *K. Motzfeldt*. Med Forf.'s Biografi af Udgiveren. Kbh. XIX + 541 S.
- J. G. Rists* Lebenserinnerungen. Hrsg. von *G. Poel*. 3. T. Nebst einem Anhang: I. Einige Nachrichten von dem Leben des verstorbenen Etatsrat, Amtmann Compe; II. Andeutungen und Erinnerungen zu J. E. v. Bergers Leben; III. Schönborn und seine Zeitgenossen. Gotha. IV + 358 S.
 Dette Bind omhandler Tiden 1815—38. Anhangets 3 Stykker have alle før været trykte; det første er en Nekrolog over en i 1827 afdød lauenburgsk Embedsmand, det andet handler om Filosofen J. E. v. Berger, der døde 1833 i Kiel, det tredje om Schönborn, der var født 1737, en Tidlang var ansat i dansk Tjeneste i Algier og 1778—1802 var dansk Legationssekretær i London.
- F. Möller.* Erinnerungsblätter an die schleswig-holsteinischen Feldzüge von 1848—51 zum 40jährigen Gedächtnistage der Erhebung der Herzogthümer Schleswig-Holstein. Altona. VIII + 279 S.
- Nachträge und Berichtigungen zu den Biographischen Notizen über die Offiziere, Militärärzte u. Beamten der ehemaligen Schleswig-Holsteinischen Armee u. Marine, hrsg. von *F. Möller*. Altona. S. 155—257.
- Souvenirs et correspondance du prince *Émile de Sayn-Wittgenstein-Berlebourg*, aide de camp général de S. M. l'empereur Alexandre II de Russie. I. 1841—1862. Paris. V + 459 S.
 S. 85—88 findes en Del Breve af August-Septbr. 1848 fra Fyrsten, der dengang tjente i den preussiske Hær under Krigen mod Danmark.

Aus den hinterlassenen Papieren des Generales der Cavallerie v. Hartmann. (Deutsche Revue über das gesammte nationale Leben der Gegenwart. 13. Jahrg. 8.—11. H.)

Omhandler i Følge Revue historique 39. Bd. S. 439 også den første slesvigske Krig.

Maurice. The balance of military power in Europe, an examination of the war resources of Great Britain and the continental states. Lpz. 287 S.

Særtryk af en Række Artikler, der oprindeligt have stået i Tidsskriftet Blackwoods magazine; S. 48—53 omtales Englands Forhold til Danmark 1864 (jfr. Berl. Tid. 29. Juni 1888).

Schlachten-Atlas des 19. Jahrhunderts. Zeitraum: 1820 bis zur Gegenwart. 14.—19. Lief. Lpz., Iglau, Wien (uden År).

Indeholder bl. a. das Gefecht bei Fredericia am 8. März 1864 og das Gefecht bei Veile am 8. März 1864.

O. T. Striderna vid Sønder Tranders och Lundby den 3. juli 1864. (Kongl. krigsvetenskaps-akademiens tidskrift år 1888. S. 10—31.)

Geschichte des Schlosses zu Sonderburg mit spezieller Beschreibung der Schlozkapelle und der fürstlichen Familiengruft. Sonderburg. 67 S.

F. Geertz. Historische Karte von Dithmarschen, Eiderstedt, Helgoland, Stapelholm, d. Wilster-Marsch, den Ämtern Hanerow u. Ritzbüttel, sowie vom nördlichen Theile der Lande Kehdingen, Hadeln u. Wursten. Redig. für die Zeit von 1643—48, mit besond. Berücksicht. der vor dem J. 1643 untergegangenen Köge, Kirchen, Ortschaften etc. Berlin 1886. 1 Bl.

F. Geertz. Historische Karte von den Nordfriesischen Inseln Nordstrand, Pellworm, Amrum, Föhr, Sylt etc., der continentalen Marsch zwischen Hever u. Königsau, sowie von der Friesischen Vorgeest. Redig. für die Zeit von 1643—48, mit besond. Berücksicht. der vor dem J. 1643 untergegangenen Köge, Kirchen, Ortschaften etc. Berlin. 1 Bl.

F. Höft. Versuch einer Geschichte der St. Marienkirche zu Rendsburg. Rendsburg 1887. 278 S.

B. Strøm. Topografisk-statistisk beskrivelse over Stavanger amt. Kra. VIII + 410 S. (O. m. T.: Norges land og folk topografisk-statistisk beskrevet. XI.)

En Bonde. Momenter til en Beskrivelse over Eker. Fra gamle Dage og indtil nu. Drammen 1887. 278 S.

J. L. Qvistling. Fyresdals Prestegjelds og Presters Historie. Skien. S. 1—240.

J. Ø. Bugge og C. A. Bugge. Mandal. Lokalhistoriske Optegnelser. Kra. 1887. 121 S.

L. G. T. Tidander. Vår topografiska literatur. Anteckningar. Gefle 1887. 87 S.

S. 57—66, 74, 75 omtales den topografiske Litteratur, der vedkommer de tidligere danske og norske Landskaber.

H. Labonne. L'Islande et l'archipel des Færøer. Paris. XX + 399 S.

S. 281—299: L'Islande depuis sa découverte jusqu'à nos jours. S. 360 ff. omtales Træk af Færøernes ældre Historie.

Allgemeine Deutsche Biographie. 26.—27. Bd. Philipp (III.) von Hessen—Reinald. Lpz.

Af Biografierne bemærkes i 26. Bd.: H. v. Podewils, f. i Pommern, opdraget i Sorø, Officer, afslog i den skånske Krig et Tilbud om at træde i dansk Tjeneste, † 1696; H. Pohlmann, f. i Hamburg, trådte under Christian V.s Strid med Hamburg i dansk Tjeneste; Historikeren J. I. Pontanus, † 1639; Æ. Portus, Filolog, opholdt sig en Tidlang på Gottorp hos Hertug Johan Adolf, † 1614 eller 1615; J. Posselius, Rektor i Flensborg, † 1623; J. F. Posselt, f. på Føhr, Astronom, † 1823; J. Prehn, f. i Kjøbenhavn, dansk Embedsmand, Matematiker, † 1850; J. M. Preisler, Kobberstikker i Kjøbenhavn, † 1794; J. G. Preisler, f. i Kjøbenhavn, Kobberstikker, † 1831; L. Preller, Filolog, en Tid Privatdocent i Kiel, † 1861; Pribislav, vendisk Fyrste, † 1178, og hans Søn Henrik Burwy, † 1227; E. Pufendorf, Diplomat, i svensk Tjeneste, fra 1686 dansk Gesandt i Regensburg, † 1689; Familien von Putbus (Podbusk); Slesvigeren U. Petersen, † 1735. — I 27. Bd.: J. J. Quistorp, Professor i Filosofi i Kiel, Hofpræst i Eutin, † 1766; J. Rachel, f. i Holsten, satirisk Digter, tilsidst Rektor i Slesvig By, † 1669; hans Broder S. Rachel, Professor i Natur- og Folkeret i Kiel, Statsmand, † 1691; N. Raimarus Ursus fra Ditmarsken, Matematiker og Astronom, stredes med Tyge Brahe, † 1599; C. Rantzau, Rigs greve, Statholder i den kongelige Del af Hertugdømmerne, † 1663; hans Søn Dillev og dennes Sønner Christian Ditlev og Vilhelm Adolf; Daniel Rantzau, † 1569; C. E. H. J. Graf zu Rantzau, Medlem af de holstenske Stænder, † 1888; Gert Rantzau, Statholder i den kongelige Del af Hertugdømmerne, † 1627; hans Fader Henrik Rantzau, † Nyttårsnat 1598—99; H. Rantzau, dansk Rigsråd, † 1674; Johan Rantzau, † 1565; Josias Rantzau, Marechal af Frankrig, † 1650; W. Ratich, f. i Holsten, Pædagog, † 1635; H. Ratjen, f. i Holsten, Professor

og Universitetsbibliothekar i Kiel, † 1880; C. Raue eller Ravius, Theolog og Orientalist, en kort Tid i Sorø, holdt senere Forelæsninger i Kiel, † 1677; J. Raue, Professor i Kiel, † 1679; B. Raupach, f. i Tønder, Gejstlig og Historiker, † 1745; J. C. Ravit, f. i Slesvig By, Kontorchef i Kjøbenhavn, Professor i Kiel, † 1868; H. C. v. Reedtz, dansk Udenrigsminister, † 1857; J. A. Rehhoff, f. i Tønder, Præst i Sønderjylland, senere i Hamburg, † 1883; E. K. Reichard, Professor ved Gymnasiet i Altona, † 1791; K. M. Reichenbach, en Tid Redaktør af et slesvig-holstensk Blad i Sønderborg, † 1870; N. T. Reimer, f. i Rendsborg, Mathematiker, Professor i Kiel, † 1832.

Dictionary of national biography, ed. by *L. Stephen*. Vol. XIII—XVI. Craik—Edridge. London.

Af Biografierne bemærkes (foruden adskillige Deltagere i Expeditionerne mod Danmark 1801 og 1807) i XIII: L. Crawford, Officer, en Tid i Christian IV.s Tjeneste, † 1645; Sir W. Crichton Lord Crichton, Kansler i Skotland, 1426 Gesandt hos Erik af Pommern, † 1454; J. Crull, Forfatter af et Værk „Memoirs of Denmark containing the life and reign of . . . Christian V.“ etc., † 1713 (?); F. Cuttinge, Musiker og Komponist, har rimeligvis været i Danmark hos Christian IV i Begynd. af det 17. Årh.; J. d'Agar, Hofmaler hos Christian V og Frederik IV, † 1716 i Kjøbenhavn; N. T. Dall, dansk Landskabsmaler, bosatte sig i London, † 1777; i XV: J. Dowland, Musiker og Komponist, en Tid i Christian IV.s Tjeneste, † 1626 (?); — i XVI: E(a)dgar, engelsk Konge, † 975; Edgar Atheling, engelsk Tronprætendent, optrådte i Forbindelse med den danske Flåde i England 1069; E(a)dmund, Konge over Østangeln, dræbt af de danske 870; E(a)dmund, Konge af England, † 946; E(a)dmund Jærnside, † 1016; E(a)dred, Konge af England, † 955; E(a)dric Streona, † 1017.

Biographisches Lexikon der hervorragenden Aerzte aller Zeiten und Völker. Hrsg. von *A. Hirsch*. 6. Bd. Treiber-Zypen. Wien u. Lpz.

J. Bolte. Aus der Wittenberger universitätsmatrikel. 1560—1660. (Zeitschr. f. deutsche philologie. 20. Bd. S. 80—88.)

S. 85: 1630, 6. Maii. Henricus Ericius Pontoppi-Danus.

Aeltere Universitäts-Matrikeln. I. Universität Frankfurt a. O. Hrsg. von *E. Friedlaender*. 2. Bd. (1649—1811.) Lpz. VIII + 689 S. (Publicationen aus den K. Preuszischen Staatsarchiven. 36. Bd.)

F. C. Kiær. Norges Læger i det 19. Aarhundrede (1800—1886). 2. forøgede Udg. 1. Bd. Aabel-König. 645 S. 2. Bd. S. 1—248. Laache-Roscher. Chra.

J. B. Halvorsen. Norsk Forfatter-Lexikon 1814—1880. 19.—21. H. Hauge—Høyer. 2. Bd. S. 577—797. Kra.

Correspondentie van en betreffende Lodewijk van Nassau en andere onuitgegeven documenten, verzameld door *P. J. Blok*. Utrecht 1887. (Werken van het historisch genootschap, gevestigd te Utrecht. Nieuwe serie, nr. 47.) XIII + 210 S.
S. 176—79 findes to Breve af 1572 fra Hertug Adolph af Gottorp; jfr. S. 180.

W. Plenkers. Thronbesteigung und Conversion der dänischen Prinzessinn Anna, Gemahlin Jakob's I von England. 1—2. (Stimmen aus Maria-Laach. Katholische Blätter. Jahrg. 1888. 9.—10. H.)

Holetschek. Zwei Erbsünden begangen an Tycho Brahe. (Zeitschr. f. Schul-Geographie. 10. Jahrg. 1. H.)

Pastor Broder Brodersen, lebenslänglicher Zuchthaus- und Gefängnisprediger. Breklum. 61 S.

Brodersen var født 1806 i Nærheden af Flensborg og havde været Fængselspræst i Rendsborg og Glückstadt.

H. Hering. Doktor Pomeranus, Johannes Bugenhagen. Ein Lebensbild aus der Zeit der Reformation. (Schriften des Vereins f. Reformationsgesch. Nr. 22.) Halle. IV + 175 S.

O. Vogt. Bugenhagen's Briefwechsel und Lebensbild. (Protest. Kirchenzeitung. 1888. Nr. 32.)

Th. Meinhardt. Herzogin Christiane von Sachsen-Merseburg geb. Prinzessin von Schleswig-Holstein-Glücksburg auf ihrem Wittwensitze zu Delitzsch. (Monatsblätter des Thüring.-Sächs. Vereins. Bd. I. No. 1. 1887. S. 19—28.)

L. F. Freiherr v. Eberstein. Entwurf einer zusammenhängenden Stammreihe des freifränkischen Geschlechts Eberstein von den in den ältesten Urkunden erscheinenden Vorfältern an bis zur Gegenwart. Berlin 1887. 136 + 79 S.

S. 71—80 omhandler Ernst Albrecht v. Eberstein, der var dansk Feltmarechal under Frederik III; men om hans Ophold i dansk Tjeneste findes ikke stort mere end et Aftryk af hans Biografi i Allgemeine deutsche Biographie.

E. Egli. Hans Egede, der Apostel der Grönländer. 1.—2. (Zeitschr. f. Missionskunde u. Religionswissenschaft. 3. Jahrg. 1.—2. H.)

John Gau. The Richt Vay to the Kingdom of Hevine. Ed., w. introduction and notes, by *A. F. Mitchell*. (Scottish text society.)

Optryk af et Skrift, der oprindeligt tryktes i Malnø 1533 som en skotsk Oversættelse af et af Christiern Pedersens Skrifter; Over-

sætterren, J. Gau, levede da i Malmø og var senere gejstlig i Kjøbenhavn. (Jfr. The Athenæum for 28. Juli 1888.)

Dänische Schaubühne. Die vorzüglichsten Komödien des Freiherrn *L. v. Holberg*. In den ältesten deutschen Uebersetzungen neu hrsg. von *J. Hoffory* u. *P. Schlenther*. 1. Bd. XII + *123 + 388 S. 2. Bd. 540 S. Berlin.

1. Binds Indledning: *P. Schlenther*. Holbergs Leben. S. *1—*19. *J. Hoffory*. Holbergs Komödiendichtung. S. *21—*73. *P. Schlenther*. Holberg und Deutschland. S. *75—*123.

G. Brandes. Ludwig Holberg. (Deutsche Rundschau. 56. Bd. Berlin. S. 76—98.)

Bischof *P. Chr. Kirkegaard*. (Allgem. evang.-luth. Kirchenzeitung. 1888. Nr. 11.)

F. Muncker. Friedrich Gottlieb Klopstock. Geschichte seines Lebens und seiner Schriften. Stuttgart. IX + 566 S.

A. J. Lange. Genealogisk-personalhistoriske Oplysninger om en oprindelig holstensk Slægt Lange. Kra. 32 S. 4°.

Briefwechsel zwischen *H. L. Martensen* und *I. A. Dorner* 1839—1881. Hrsg. aus deren Nachlasz. 1. Bd. VI + 376 S. 2. Bd. 477 S. Berlin.

H. Munthe. Efterretninger om Familien Munthe. 3. H. (Slutning.) Trykt som Manuskript. Chra.

A. C. Bang. Fortsatte Bidrag til Geble Pederssøns Levnetsløb. (Luthersk Ugeskrift. Ny Række. 1. Halvaar 1888. S. 250—56.)

C. E. Carstens. Consistorialrat *B. Petersen*, Stifter des Tondernschen Seminars. Mit Bildnis. Kiel 1886. 14 S.

(*O. L. Tesdorpf*.) Mittheilungen über das Tesdorpf'sche Geschlecht. (Uden År og Sted.) 181 S.

O. Tischler. Gedächtnissrede auf *J. J. A. Worsaae*. (Schriften der physikalisch-ökonom. Gesellsch. zu Königsberg i. Pr. 27. Jahrg. S. 73—83.)

Geschichte der Familie von Wrangel vom Jahre 1250 bis auf die Gegenwart. Nach Urkunden u. Tagebüchern bearb. (1.—)2. Hälfte. Berlin u. Dresden 1887. XII + 1020 S. 4°.

Omhandler selvfølgelig ofte Danmarks Historie både i Biografierne over flere af Slægtens svenske Medlemmer og over den fra 1848 og 1864 kjendte preussiske General Wrangel.

- Maurer.* Das angebliche Vorkommen des Gesetzesprecheramtes in Dänemark. (Sitzungsberichte der philos.-philolog. u. histor. Classe der k. b. Akad. der Wissensch. zu München. Jahrg. 1887. 2. Bd. S. 363—99.)
- K. Lehmann.* Abhandlungen zur germanischen, insbesondere nordischen Rechtsgeschichte. Berlin u. Lpz. 215 S.
Af Indholdet bemærkes: Die Gastung der germanischen Könige. S. 1—96 (omhandler S. 57—70: Das dänische servitium noctium).
- M. Pappenheim.* Ein altnordisches Schutzgildestatut nach seiner Bedeutung für die Geschichte des nordgermanischen Gildewesens erläutert. Breslau. 167 S.
- J. Ficker.* Ueber nähere Verwandtschaft zwischen gothisch-spanischem und norwegisch-isländischem Recht. (Mittheilungen des Instituts f. oesterreich. Geschichtsforsch. II. Ergänzungsband. S. 455—542.)
- W. Plenkens.* Ein Ausblick auf die Geschichte der norwegischen Kirche in der katholischen Zeit. (Stimmen aus Maria-Laach. Katholische Blätter. Jahrg. 1888. S. 257—78.)
- B. C. Roosen.* Geschichte der Mennoniten-Gemeinde zu Hamburg und Altona. 2. Hälfte. Die zweiten anderthalb Jahrhunderte. Hamb. 1887. 87 S.
- D. S. Thrap.* Til Kristiania Skoles Historie. (Christiania Kathedralskoles Program 1887. S. 67—71.)
Angår Skolens Historie i Begyndelsen af det 18. Årh.
- K. Wassmannsdorff.* Pehr Henrik Ling, ein Schüler der Nachtegall'schen Turnanstalt in Kopenhagen. (Monatsschr. f. das Turnwesen. 7. Jahrg. 7. H.)
- K. Wassmannsdorff.* Ein Besuch des Pestalozzianers C. A. Zeller in F. Nachtegall's Turnanstalt in Kopenhagen i. J. 1804 und Guth Muth's Ansicht i. J. 1805 über das deutsche Turnen. (Monatsschr. f. das Turnwesen. 7. Jahrg. 12. H.)
- H. Zeise.* Aus dem Leben und den Erinnerungen eines norddeutschen Poeten. Altona. 288 S.
Indhold: Aus meinen Erinnerungen. S. 1—128. (Forf., der er født i Begyndelsen af Tyverne i Altona, opholdt sig fra 1842 nogle År i Kjøbenhavn). — Jacob Schwieger, ein Altonaer Poet des 17. Jahrhunderts. S. 129—45. — Johann Matthias Dreyer, ein Hamburger Poet des 18. Jahrhunderts. S. 146—55. — Das gelehrte Ungeheuer. S. 156—65 (M. F. Arendt, født i Altona, Arkæolog). — Erinnerungen an Ferdinand Teuffer, an ein zu Grunde gegangenes

Genie, geboren 1800 zu Altona, gestorben 1840 im Gefängnis zu Pinneberg. S. 166—84. — Die Gräber zu Ottensen. S. 185—98. — Schmidt von Lübeck. S. 199—212 (G. P. Schmidt, født i Lübeck, studerede en Tid Medicin i Kjøbenhavn, var senere Læge og Embedsmand i Danmark og døde 1849; han er også bekendt som lyrisk Digter). — Gelehrte und Dichter, welche in Hamburg-Altona gelebt haben. S. 213—35 (Basedow, Johanna Charlotte Unzer, Gerstenberg, Klopstock, H. C. Schumacher, Bürgers tredje Hustru og H. Schröder. Forf. af „Lexikon der hamburgischen Schriftsteller“). — Hamburger Schriftsteller, Journalisten und Literaten. S. 236—60. — Poetenelend. S. 261—68 (om Forfatteren J. P. T. Lyser, der døde c. 1870). — Nordische Kämpeweisen. S. 269—80.

Joh. Elias Schlegels aesthetische und dramaturgische Schriften. Heilbronn 1887. CLXXX + 226 S. (Deutsche Litteraturdenkmale des 18. und 19. Jahrhunderts in Neudrucken hrsg. von B. Seuffert. 26.)

Udgivne af J. von Antoniewicz med en meget udførlig Indledning.

Frisch. Die Manuskripte und Autographen der Berliner Bibliothek zur neueren deutschen Litteratur. (Zeitschr. f. Vergleich. Litteraturgesch. u. Renaissance-Litteratur. Neue Folge. 2. Bd. 1. u. 2. H. S. 99—103.)

S. 100 nævnes en af Baggesen foretagen Omarbejdelse af hans Parthenais.

H. Hoffding. Die Philosophie in Dänemark im 19. Jahrhundert. (Archiv f. Gesch. der Philosophie. 2. Bd. 1. H.)

Denkmäler der Renaissance in Daenemark, ausgewählt von *F. S. Neckelmann.* Mit beschreibendem Text von *F. Meldahl.* Berlin (uden År). VIII + 19 S. + 47 Tavler. Folio.

Indeholder Billeder af og fra Valø, Nykjøbing Slot, Slottet i Husum, Kronborg, Frederiksborg, Rosenborg, Børsen, „Dyvekes Gård“ (=: nuværende Nr. 6 på Amagerhavn), Holmens Kirke og Helligånds Kirken i Kjøbenhavn.

R. Haupt. Die Bau- und Kunstdenkmäler der Provinz Schleswig-Holstein mit Ausnahme des Kreises Herzogtum Lauenburg. 12.—26. Lief. Kiel.

Das Grabmal Friedrich's I in Schleswig und das Edo-Winkendenkmal in Jever. (Zeitschr. f. bildende Kunst. 23. Jahrg. 4. H.)

C. J. Anker. Tegninger af Norges flag i dets forskjellige skikkelser gjennem tiden. Kra. 15 S.

P. Cassel. Der Elefantenorden und seine Symbolik. (Besonderer Abdruck aus dem Sunem Nr. 38.) Berlin. 36 S.

T. H. Aschehoug. Studier over kornprisernes historie i Norge siden Amerikas opdagelse. (Statsøkonomisk tidsskrift. 1888. S. 81—116.)

Hamburg im vorigen Jahrhundert. (F. Eyssenhardt. Mittheilungen aus der Stadtbibliothek zu Hamburg. V. S. 3—36.)

S. 3 ff. omtales en Håndværkerstrid i Slesvig By, hvortil der knyttes Bemærkninger om Lavene; S. 28 ff. omtales den ostindiske Handel i Kjøbenhavn.

J. R. Allen. Notices of two Scandinavian powder-horns, presented to the museum. (Proceedings of the society of antiquaries of Scotland. Vol. XXII. S. 157—63.)

G. F. Black. Notice of six Norwegian powder-horns in the museum, carved with subjects from the romances of the Charlemagne cycle. (Proceedings of the society of antiquaries of Scotland. Vol. XXII. S. 320—31.)

L. C. Dahll. Artilleriet i Norge indtil begyndelsen af indeværende århundrede. (Norsk militært tidsskrift. 51. bd. S. 45—67, 97—107, 316—46, 391—403, 428—47, 467—90.)

F. A. Spak. Katalog öfver artillerimuseum i Stockholm. Sthm. VIII + 353 S.

Indeholder mange danske Våben både fra den ældre Tid og fra dette Årh.